

malt bør føre til, at der ikke meddeles gældssanering, vil efter Konkursrådets opfattelse kunne medvirke til, at praksis bliver mere ensartet, og at afgørelserne dermed i højere grad bliver forudsigelige, end det synes at være tilfældet i dag.

Ved at præcisere indholdet af det skøn, der fortsat skal udøves af domstolene, kan der imidlertid være en risiko for, at systemet gøres for »firkantet« og ufleksibelt. En opregning af omstændigheder, som normalt bør føre til, at gældssanering udelukkes, må derfor efter Konkursrådets opfattelse ikke ses som en form for »facitliste«, således at det automatisk vil føre til gældssanering, hvis der ikke i den enkelte sag er forhold, som udtrykkeligt er omfattet af udelukkelsesgrundene. Det er således ikke hensigten, at der skal slutes modsætningsvist fra listen af omstændigheder, der ikke udtømmende angiver de omstændigheder, der kan hindre gældssanering. Dette ville i givet fald kunne medføre urimelige og stødende afgørelser.

Konkursrådet bemærker samtidig, at hensigten med den foreslåede ændring ikke er at udvide eller indskrænke det område, inden for hvilket der efter gældende ret gives gældssanering. Gældssaneringsinstituttet er efter Konkursrådets opfattelse generelt accepteret af kreditorerne og samfundet i øvrigt. De grunde, som førte til etablering af gældssaneringsinstituttet, er fortsat til stede, og de erfaringer, der er gjort siden reglernes ikrafttræden i 1984, taler efter Konkursrådets opfattelse ikke for at ændre det generelle område for gældssanering i udvidende eller indskrænkende retning – men nok for en præcisering af regler herom. Konkursrådet bemærker i øvrigt, at den foreslåede ændring af konkurslovens § 197 giver mulighed for en fortsat videreudvikling af praksis vedrørende gældssanering.

Konkursrådet foreslår, at de omstændigheder, der bør nævnes i lovtæksten, og som i almindelighed skal udelukke gældssanering, er, at skyldnerens økonomiske forhold er uafklarede, at skyldneren har handlet uforsvarligt i økonomiske anliggender, at en ikke uvæsentlig del af gælden er pådraget ved strafbare forhold eller erstatningspådragende adfærd, at skyldneren har undladt at afdrage på sin gæld, selv om skyldneren har haft rimelig mulighed herfor, at skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering, eller at skyldneren stifter ny gæld efter, at gældssanerings-sagen er indledt. Disse forhold er i overensstemmelse med, hvad der i dag er gældende ret på gældssaneringsområdet.

Ved i lovtæksten at opregne nogle omstændigheder, der i almindelighed skal udelukke gældssanering, kan der forekomme situationer, hvor en gældssanering,

selv om der ikke foreligger nogle af de opregnede udelukkelsesgrunde, alligevel bør nægtes. Konkursrådet foreslår på den baggrund, at skifteretten skal kunne nægte at afsige kendelse om gældssanering, selv om der ikke foreligger omstændigheder som nævnt direkte i lovtæksten, hvis der foreligger andre omstændigheder, som taler afgørende imod gældssanering.

Konkursrådet finder endvidere, at det udtrykkeligt bør nævnes i lovtæksten, at betydningen af de omstændigheder, der i almindelighed vil udelukke gældssanering, afsvækkes med tiden, således at de efter et vist tidsrum ikke længere vil tale afgørende imod gældssanering. De præventionshensyn, hensynet til retsfølelsen og særligt hensynet til kreditorerne, der hindrer gældssanering, vil efter en årrække kunne være nedtonet så meget, at en omstændighed, der efter loven normalt vil hindre gældssanering, ikke længere i sig selv vil være tilstrækkeligt til at nægte skyldneren gældssanering.

Der henvises til betænkningen side 85 ff.

4.1.2.3. Justitsministeriet kan tilslutte sig Konkursrådets synspunkter, herunder at det ikke er hensigtsmæssigt, hvis ensartede begæring om gældssanering synes at kunne blive vurderet forskelligt afhængigt af, hvor i landet sagen behandles. Justitsministeriet er ligeledes enig i, at betingelserne for at få gældssanering bør fremgå direkte af konkursloven, hvilket vil medvirke til at skabe en mere ensartet og forudsigelig retsstilling både for skyldneren og for kreditorerne.

Justitsministeriet kan også tilslutte sig Konkursrådets forslag til, hvilke omstændigheder der i almindelighed bør udelukke gældssanering. Som anført af Konkursrådet svarer disse forhold til, hvad der gælder i dag på gældssaneringsområdet, således som gældende ret er kommet til udtryk i de overordnede domstoles praksis. Det er således ikke hensigten, at den foreslåede ændring af konkurslovens § 197 generelt skal udvide eller indskrænke det område, inden for hvilket der efter gældende ret gives gældssanering.

I forbindelse med høringen over betænkningen er det bl.a. blevet anført, at Konkursrådets forslag til en bestemmelse, der nærmere beskriver betingelserne for at nægte gældssanering, ikke vil medvirke til en præcisering af den nugældende retstilstand, bl.a. fordi der fortsat skal foretages en række skønsmæssige vurderinger. Det anføres endvidere, at en oprensning af nægtelsesgrunde i loven øger risikoen for, at antallet af gældssaneringskendelser vil blive reduceret i forhold til i dag.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det imidlertid ikke være muligt at udforme praktisk anvendelige regler, der udelukker, at skifteretten skal foretage en kon-